

отъ съвсѣмъ второстепенна важность. Българитѣ не очакваха прѣзъ тоя периодъ щастливи перспективи за да прѣдаватъ на тѣй ускореното турско нахѣлтане едно разочарователно или осуетително значение. Съвсѣмъ наивно би било да се мисли, че византийцитѣ вкараха турцитѣ въ II-ва, или по-добрѣ да се изразимъ, че ако турцитѣ не бѣха дошли, положението на срѣдновековна България щѣше да бже по-розово.

България, редомъ съ съсѣдкитѣ си прѣзъ горния вѣкъ, бѣ на прага къмъ самоуничтожение. Тя бѣше подкопана политически и социално. Турското идване не бѣше прѣдизвикано, а се налагаше. Историкътъ трѣбва да ржкоплѣска. че отъ тукъ нататѣкъ рѣждива България се стрѣсва всрѣдъ пламъци и сѣчъ, замижава прѣдъ нечувани изпитни на едно безпримѣрно въ историята робство и се възражда.

Турскитѣ набѣги въ България, до официалнитѣ турски завоевания въ нея (1361 г.), се почватъ значително по-рано отъ тая дата, бидейки ограничени въ ловджийски походи, пиратство и въ грабителства по сухо. Достѣпъ къмъ тоя родъ встѣпителни завоевания имъ даваха византийцитѣ, съ които тѣ бѣха въ врѣмененъ сѣюзъ. Почва за това имаше, защото българи и византийци никога не сж били спокойни едни срѣщу други, а при гова, прѣдпоследниятъ ни царь, въ намѣрението да вземе нѣкои и други краища отъ византийскитѣ владѣния, помагаше на Палеологовия съперникъ Кантакузинъ, който пѣкъ бѣ въ сѣюзъ съ турцитѣ.

Още въ 1345 г. Кантакузинъ, подкрѣпенъ отъ флотата на Орхана, напада българскитѣ владѣния край Черно море, сѣверно до Созополъ, и повиква Омаръ-бей за сѣсипването на най-южния български авангардъ подъ Момчила. Именно отъ това врѣме сж и сѣщинскитѣ турски нашествия прѣзъ българскитѣ граници на юго-източна България, дори до Балкана. 20,000 турци, за уплаха и на самия Кантакузинъ, тѣхенъ сѣюзникъ, нахѣлтватъ прѣзъ сѣщата година въ Александровитѣ владѣния, очевидно между Бургашкия заливъ и Тунджа, за да се върнатъ съ голѣма плячка. (Понеже Кантакузинъ, като историкъ върху тоя важенъ периодъ, не припознава нови народи, освѣнъ тия сѣврѣменни на класичнитѣ му прадѣди, въ хрониката си вмѣсто тур-